

Valtion toimia maatilojen kannattavuuden parantamiseksi

Kansanedustaja Arto Pirttilahti

Maatalouden kannattavuus- ja rahoitusseminaari

Virrat 28.3.2018

Nykyinen hallitus tekee kaikki maatalouspoliittiset päätökset sillä näkökulmalla, että maatilojen kannattavuus paranee.

- **Akuuttiin tarpeeseen**
 - Maatalouden kriisipaketti vuonna 2016
 - Energiaverojen korotetut palautukset vuonna 2018
 - Viljelijöiden jaksamiseen apua
 - Suosituksia julkisille hankinnoille
- **Pidemmällä tähtäimellä**
 - Hallinnon uudistaminen ja yksinkertaistaminen
 - Sääntelyn keventäminen ja yksinkertaistaminen
 - EU-vaikuttaminen
 1. Uuden rahoituskauden valmistelu
 2. Alkuperämerkinnät
 - Viennin edistäminen
 - Elintarvikemarkkinoiden sääntely

Bio- ja kiertotalouden edistäminen! Tasapainoinen aluekehitys!

Akuuttiin tarpeeseen

Maatalouden kriisipaketti

- Vuoden 2017 budjetissa 50 miljoonaa euroa kriisitukea.
- Maatalouden tuet
- Tukimaksatusten aikaistus
- Maatalousyrittäjien jaksamisen tukeminen
- Lomituspalvelut
- Maksuvalmiuden vahvistaminen
- Maatilojen toimintaedellytysten vahvistaminen
 - Biokaasutuotanto maatiloilla
 - Liha- ja maitovalmisteiden alkuperämerkinnät

Biokaasua tankkiin

- Hallitus päätti avustaa kaasuautojen muutostöitä
- Maatilojen biokaasulaitoksille valtion takauslainoja

Keskusta

Viljelijöille apua katovuotena:
**25 miljoonaa
energiaveron
palautukseen**

Energiaveron palautus 2018

- Maatalouden harjoittajille palautetaan valmisteveroa väliaikaisesti korotettuna vuonna 2017 maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä.
- Korotuksella tuetaan viljelijöitä viime vuoden vaikeista sadonkorjuuolosuhteista.
- Lisäpalautusta maksetaan 7,70 senttiä litralta.
- Palautuksen maksatusta pyritään aikaistamaan syyskuulta alkukesään.
- Hallitus on myös linjannut, että vakuutusmaksuveron poistoa ja maksuvalmiuslainoja selvitetään kevään kehysriiheen mennessä.
- Vakuutusmaksuvero on hidastanut yksityisten satovakuutusten yleistymistä.
- Uusien päätösten toimeenpanoon kuluu kuitenkin useita kuukausia ja niille tarvitaan EU-notifikaatio.

Koulumaito ja muut julkiset hankinnat

- Ministeri aikoo tarkastella koulumaitojärjestelmää ensi syksyllä alkavalle lukukaudelle.
- Julkisilla hankinnoilla on iso merkitys kotimaiselle maataloudelle.
- Valtio on tehnyt linjauksia, joilla edistetään puhtaiden ja turvallisten kotimaisten elintarvikkeiden käyttöä julkisissa palveluissa.
- Kunnat on saatava mukaan tähän kehitykseen.
- Laki julkisista hankinnoista mahdollistaa kokonaisedullisuuden tarkastelun ja innovatiiviset hankinnat.

Pidemmillä tähtäimellä

Ruokavirasto

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

- Hallituksen esitys ruokavirastosta annettiin helmikuussa. Se aloittaisi toimintansa 1.1.2019.
- Yhdistetään Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ja Maaseutuvirasto Mavin tehtävät sekä virastojen tietohallintopalvelujen tuottamiseen liittyvät tehtävät Maanmittauslaitoksesta.
- Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta siirtyisivät kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaan liittyvät tehtävät.
- Tavoitteet: positiivinen asiakaskokemus, korkealaatuisen ruoantuotannon turvaaminen kestäväällä tavalla, kotimaisen elintarviketuotannon kilpailukyky, eläinten hyvinvoinnin paraneminen ja elintarviketurvallisuuden sekä eläinten ja kasvien terveyden säilyminen korkeana, elinvoimainen maaseutu ja elintarvikkeiden vientiedellytysten paraneminen.
- Uusi virasto yhtenäistää ja selkeyttää hallinnon rakenteita, tehostaa toimialan kokonaisuohjausta sekä tukee tietohallinnon kehittämistä.
- Elintarvikeketjun toimijoiden näkökulma nykyistä vahvemmin huomioiduksi viranomaistoiminnassa.

Elintarvikemarkkinalaki

- Kannattavuuden parantamiseksi viljelijän on saatava reilu korvaus työstä.
- Kriisipakettien sijaan oikeudenmukainen palkka viljelijöille saadaan toimivien markkinoiden kautta. Huonoihin vuosiin ei pystytä varautumaan tilatasolla, kun taustalla painaa jatkuva heikko kannattavuus.
- Ministeri Leppä on valmistellut elintarvikemarkkinalakia epäreilujen kauppatapojen kitkemiseksi.
- Luonnos lähti lausunnoille 21.3.
- Lain tarkoitus on parantaa elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja turvata elintarvikeketjussa heikoimmassa asemassa olevien toimijoiden asemaa.
 - Varmistaa tuottajille mahdollisuus saada maataloustuotteiden myyntiä koskevat sopimukset kirjallisina sisältäen tietyt vähimmäisehdot.
 - Estää kohtuuttomien ehtojen ja hyvän liiketavan vastaisten menettelyjen käyttöä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kaupassa.
 - Elintarvikemarkkinavaltuutettu, joka valvoisi kyseisten vaatimusten ja kieltojen noudattamista

Elintarvikelain kokonaisuudistus

- Elintarvikelakia ja sen nojalla annettuja asetuksia tarkastellaan kokonaisuutena.
- Tasapaino elintarviketurvallisuuden ja elintarvikealan toimintaedellytysten välille.
- Valvonnan kohdentaminen vaikuttavuuden ja riskiperustaisuuden mukaan.
- Toimijoiden molemminpuolisen luottamuksen rakentaminen.
- Maakuntauudistuksen ja Ruokaviraston perustamisen vaikutukset huomioidaan.
- Noudatetaan normien purkamisen ”yksi yhdestä” -periaatetta.
- Lausuntokierrokselle kesällä 2018.
- Tarkoitus tulla voimaan 1.1.2010.

Sääntelyn keventäminen

- Hallituksen kärkihanke säädösten sujuvoittamiseksi etenee hyvin.
- Hankkeen yleisenä tavoitteena on tuottaa parempaa sääntelyä ja hyvää lainvalmistelukulttuuria.
- Maataloudessa on ollut ja on paljon perattavaa raskasta byrokratiaa ja tarvetta sujuvammille toimintatavoille. Viljelijän oikeusturvasta on huolehdittava.
- Sääntelyä on muutettu sujuvammaksi jo muutaman sadan määräyksen osalta.
- MMM:ssä on kokeiltu ”yksi yhdestä” -periaatetta. Kun uusi säännös tulee sisään, yksi vanha lentää ulos.
- Mavissa ja Evirassa on havaittavissa toimintakulttuurin muutos.
- Tavoite on, että valvojasta tulee valmentaja, hallintokeskeisyydestä siirrytään viljelijäkeskeisyyteen.
- EU:ssa Suomi on eturintamassa korostanut maatalouspolitiikan yksinkertaistamista.

Purettu normi 205

Keskusta

*Kasvisten, sienten,
itujen ja hunajan*
**suoramyynti-
määriä tiloilta
on nostettu
merkittävästi.**

Jari Leppä
Maa- ja metsätalousministeri

EU:n maatalouspolitiikan suunta 1/2

- EU:n maatalousministerit eivät ole saavuttaneet vielä täysin yhteistä näkemystä maatalouspolitiikan tulevista suuntaviivoista vuonna 2021 alkavalle rahoituskaudelle.
 - Maatalousneuvostossa suurin erimielisyys on suorien tukien tasaamisesta.
- Suomi tukee maatalousneuvoston puheenjohtajamaan päätelmiä.
 - Maataloustuotannon harjoittaminen koko EU:ssa, myös epäsuotuisilla alueilla
 - Tuotantosidonnaisten tukien merkitys, aktiiviviljely keskiöön
 - Yksinkertaistaminen
 - Maaseudun kehittämistoimenpiteiden tärkeys kasvuille ja kilpailukyvyille

EU:n maatalouspolitiikan suunta 2/2

- Komission lainsäädäntöehdotukset ovat tulossa toukokuun lopussa 2018.
- Komission päätavoitteet: maatalouden kriisinsietokyvyn kehittäminen, ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden ja maaseudun elinvoimaisuuden vahvistaminen.
- Lisäksi Suomelle ovat tärkeitä: kilpailukykyisen maataloustuotannon edistäminen, tuotannon jatkuminen kaikilla yhteisön alueilla, bio- ja kiertotalouden edistäminen, elintarviketurvallisuuden ja tuotantoeläinten hyvinvoinnin korkean tason tavoittelu.
- Suomi korostaa maatalouspolitiikan yksinkertaistamista ja jäsenmaiden suurempaa valtaa tukijärjestelmien suunnittelussa.
 - Jäsenmailla tulisi olla nykyistä enemmän vapautta päättää siitä, mitkä ovat oikeita toimenpiteitä kunkin maan olosuhteisiin nähden.

Ravintoloiden alkuperämerkinnät

- Komissio tyrmäsi Suomen ehdotuksen ravintoloiden tuoreen lihan ja kalan alkuperämerkintöjen osalta helmikuussa.
 - Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä: *”Periksi ei nyt anneta, asia on hallitukselle tärkeä. Kuluttajat haluavat tietää, mistä ruoka on peräisin ja sitä ei pitäisi joutua erikseen kysymään. Tämä on silkkaa avoimuutta ja edistää tietoisia ja vastuullisia valintoja.”*
- Euroopan komissio odottaa Suomelta lisää näyttöä tuotteen alkuperän yhteydestä sen laatuun.
- Uusi asetusehdotus annetaan ennen juhannusta mahdollisesti ehdotuksena määräaikaisesta kokeilusta.
- Alkuperämerkinnät ovat tärkeitä suomalaisille kuluttajille ja tuottajille. Ne ovat kilpailuvaltti.
- Suomi on pyrkinyt lisäämään alkuperätietoa kansallisilla asetuksilla, koska EU-lainsäädäntö on edennyt hitaasti. Lisäksi Suomi tekee asiassa aktiivista EU-vaikuttamista, jotta muita jäsenmaita saadaan mukaan.
- Alkuperämerkinnöissä on päästy eteenpäin kuluttajapakkausten osalta, kun liha- ja maitojalosteissa tiedon ilmoittaminen tuli pakolliseksi kesällä 2017.

Elintarvikevienti

- Hallituksen elintarvikeviennin edistämisen kärkihankkeella mahdollistetaan suomalaisten elintarvikkeiden vientiä EU:n ulkopuolisille markkina-alueille, joiden avaaminen edellyttää viranomaisten kesken käytäviä neuvotteluja.
- Kärkihankkeen ansiosta Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralla on ollut käytössään vahvennetut henkilöresurssit vientiselvitysten toteuttamiseen.
- Hallitusohjelman tavoite on parantaa elintarvikkeiden kauppasetta 500 miljoonalla eurolla vuoteen 2020 mennessä.
- Suomalaisille puhtaille elintarvikkeille on kysyntää korkean lisäarvon viestimarkkinoilla, kun kauppareitit saadaan viranomaispuolelta avattua.

Ministeri Leppä, MTK 100 vuotta juhlapuheessaan

”Globaaleilla markkinoilla pohjoisen, arktisen tuotannon ominaispiirteet, puhtaus, maku ja korkea laatu, ovat vahvuus, jolla suomalainen ruoka pystyy kilpailemaan maailmanmarkkinoilla.

Onkin ollut hienoa huomata, miten hallitusohjelmaan kirjattu kunnianhimoinen tavoite ruuan kauppataseen taittamiseksi on päätös päätökseltä ja kauppa kaupalta muuttumassa todeksi.

Hallituksen kärkihankepanostusten turvin olemme onnistuneet avaamaan uusia markkinoita, sekä luoneet puitteet kaupankäynnille niin pienille kuin suurille elintarvikkeiden jalostajille. Tätä kehitystä tulee vahvistaa entisestään, jotta saamme yhä uusia valtioita, yhä uusia tuoteryhmiä ja yhä uusia yrityksiä mukaan ruuan vientiin.

Lisää konkreettisia toimia on luvassa.”

[VIDEO: Ministeri Leppä vientimatalla Etelä-Koreassa tammikuussa 2018](#)

Laatua ja puhtautta Suomesta

- Uusimpana saavutuksena on suomalaisille kananmunille ja munavalmisteille vientilupa Japaniin.
- Ensimmäinen avaus munatuotteiden viennissä Aasian markkinoille oli Hongkong toukokuussa 2017.
- Vuosi sitten saatiin siipikarjan vientilupa Japaniin.
- Suomalaisten siipikarjatuotteiden valttina turvallisuus.
 - Hyvä salmonella- ja lintuinfluenssatilanne
 - Ei antibioottijäämiä
 - Fiproniili-hyönteismyrkkykohu ei koskettanut Suomea
- Naudanlihan vientiluvan saamiseksi Japaniin on seuraavana on vuorossa Japanin viranomaisten tarkastusmatka Suomeen.
- Japanin elintarvikemessuilla oli mukana kahdentoista suomalaisen *elintarvike- ja juomateollisuuden edustajan yhteinen Food from Finland -osasto*.
- Myös eläinjalostusaineksen, kuten sian sperman, markkinat ovat avautumassa Japanissa, koska Suomella on poikkeuksellisen hyvä eläintautitilanne.

Metsät jatkossakin
tärkeä osa maataloja

Metsänhoitoon tukea

- **Valtio tukee metsänhoitotöitä 56,23 miljoonaa eurolla vuonna 2018.**
- Suomen metsäkeskus sai 79 miljoonan euron valtuuden hyväksyä kemera-lain nojalla metsänhoito- ja metsänparannustöitä.
- Määrärahalla toteutetaan arviolta
 - nuoren metsän hoitoa (106 400 hehtaaria)
 - taimikon varhaishoitoa (53 125 ha hehtaaria)
 - terveyslannoitusta (11 400 hehtaaria)
 - metsänuudistamista (5 000 hehtaaria)
 - suometsän hoitoa ja kunnostusojitusta (42 700 hehtaaria)
- Metsätien perusparannushankkeita ja uutta metsätietä saadaan aikaiseksi arviolta 1 225 kilometriä.
 - Tien perusparannushankkeissa etusijalla ovat sillan korjausta sisältävät.
 - Hankkeiden tulee olla yhteishankkeita.
- Vuonna 2018 on käytettävissä 3,5 miljoonaa euroa enemmän määrärahaa kuin vuonna 2017 ja rahoitushakemuksia voidaan hyväksyä 20 miljoonaa euroa enemmän.

Yrittäjävähenitys koskee nyt myös metsänomistajia

Keskuksa

Maatalouden yritysmuodot

Maatalouden yritysmuodot

- Mikä on verotuksellisesti kannattavin maatalan yritysmuoto?
 - Tarkasteltava pääomaverotuksen ja tuloverotuksen suhdetta.
 - Mikä on veroero maatilayrityksen ja muiden yritysten välillä?
 - Tulevaisuudessa perhemaatiloillakin mietittävä, mikä hallintamalli on kokonaisuuden ja kannattavan yritystoiminnan kannalta paras.
-
- Maaseudun ja maatilojen yritystoiminta monipuolistuu.
 - Yhteistyön ja kylätoiminnan rooli korostuu.
 - Bio- ja kiertotalouden aika on mahdollisuus maaseudulle.